

Geen waarzeggerij

Periodethema: De Tien geboden – eerste gebod
1 Samuël 28

KERNTEKST

'Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben' (eerste gebod van 'De Tien Geboden').

DOELSTELLINGEN

De geboden van God concreet maken vanuit een Bijbelse geschiedenis.
Het bedrog van de waarzeggerij.

INDELING

De legers van de Filistijnen en Israël liggen tegenover elkaar.

Saul is bang voor de afloop van de strijd.

Samuël is gestorven en ook God antwoordt Saul niet meer.

Ten einde raad gaat Saul een waarzegster raadplegen.

Saul zweert met een eed dat hij deze vrouw niet zal doden.

Op zijn verzoek laat ze, zoals Saul meent, 'Samuël' opkomen.

'Samuël' voorzegt de nederlaag en de dood van Saul.

Saul valt dodelijk geschrokken ter aarde.

Na lang aandringen eet hij nog wat.

Dan gaan Saul en zijn knechten terug naar het legerkamp.

GELOOFSLEER

Heidelbergse Catechismus, vraag 94.

Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 26.

ZINGEN

Psalm 62: 8 en 63: 7.

INTRODUCTIE

Elke zondag horen de kinderen de Tien Geboden in de kerk. Laat ze eens opnoemen welke geboden ze uit hun hoofd kennen. Dat zijn meestal geboden zoals: *'Gij zult niet stelen'* en *'Gij zult niet doden'* en wellicht nog enkele andere. Maar nu gaat het over het eerste gebod: *'Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben.'* Wat bedoelt God daarmee? We luisteren naar een geschiedenis uit de Bijbel waarin dat duidelijk gemaakt wordt.

BRUGZIN

Wie van jullie speelt weleens een spelletje op de computer of de tablet? Bijna iedereen, denk ik. En welke spelletjes zijn dan favoriet? Komen daar tovenaars of waarzeggers in voor of andere wonderlijke zaken? In de Bijbel, in het boek Samuël, gaat het over koning Saul. Hij is radeloos van angst. De Filistijnen hebben hun legers verzameld bij Sunem, in de grote vlakte van Jizreël. En op de bergen heeft Saul zijn mannen verzameld. Saul is een goede aanvoerder, maar toch is hij bang. Vroeger kon hij raad vragen aan Samuël die een offer bracht en voor hem bad. Maar Samuël is gestorven. En God antwoordt hem ook niet. Wie moet Saul nu om raad vragen?

Vertelling

Saul heeft een goede plaats gekozen, hoog in de heuvels. Ver over de vlakte kan hij de vijandelijke soldaten zien aankomen. Hun wagens en paarden moeten ze achterlaten om Saul te kunnen naderen en achter de rotsblokken voelen hij en zijn soldaten zich tamelijk veilig. Toch beeft zijn hart als hij aan de komende strijd denkt. Want zo sterk als nu is de vijand nog nooit geweest. Saul voelt zich eenzaam en verlaten. Er is geen vriend die hem beemoedigen kan. Was Samuël er nog maar. Maar Samuël is gestorven. Ook de priesters zijn er niet meer. Die heeft Saul zelf laten doden uit haat en jaloezie tegen David. En de Heere heeft hem ook verlaten. Hij antwoordt niet als Saul hem aanroept. Weet je waarom niet? Omdat Saul nog steeds geen berouw heeft over zijn ongehoorzaamheid. En daarom is Saul alleen met zijn angst en zijn bange voorgevoelens. Hij loopt wanhopig heen en weer in zijn tent. Hij eet en drinkt niet. Tot hij het niet langer kan uithouden. Hij moet iemand hebben die hem kan zeggen wat er gebeuren gaat en die hem misschien moed kan geven. Het kan hem niet schelen wie dat is. Als God niet wil antwoorden, dan de satan maar. *Wat zouden jullie doen als je Saul was? Denken jullie dat er voor Saul nog een weg terug naar God is?*

In de donkere nacht sluipt Saul met een paar mannen in een grote boog om het kamp van de vijand

heen naar Endor, een kleine plaats, op tien kilometer afstand aan de overkant van de vlakte. Daar woont in een grot in de bergen een oude vrouw van wie men zegt dat ze de toekomst kan voorspellen. Ze kan zelfs geesten van dode mensen oproepen om die om raad te vragen. Vroeger had Saul alle waarzeggers uit het land gejaagd, laten doden zelfs, omdat de Heere occulte praktijken zoals waarzeggerij en afgoderij uitdrukkelijk verboden had (Deut. 18: 9-14). Alleen deze ene is overgebleven. En nu keert de koning zich van God af en klopt bij deze waarzegster aan, vermomd als een gewone man. Ze doet zelf open, een oude grijze vrouw met een flakkerend licht in haar hand. Saul zegt: 'U kunt geesten van doden oproepen. Laat voor mij opkomen die ik u noemen zal.' De vrouw kijkt hem wantrouwend aan. 'Waarom vraagt u dat?' antwoordt ze voorzichtig. 'Is dit een valstrik? U weet toch wat Saul heeft bevolen? Ik ben strafbaar als ik doe wat u vraagt.' Maar Saul zweert met een eed op de HEERE dat haar niets zal overkomen. *Hoe kan dat, zweren bij de HEERE, terwijl hij een waarzegster raadpleegt?* Hij heeft maar een wens: hij wil de stem van Samuël horen. Samuël, die hem koning had gemaakt, die zijn wijze vriend en raadsman was geweest. Samuëls stem moet de angst wegnemen die hem beheerst. 'Laat Samuël opkomen', smeekt hij. De vrouw schrikt, slaakt een luide gil en kijkt hem aan. Ze roept: 'U bedriegt mij. U bent Saul zelf!' Maar als de koning nog eens zweert dat ze niet bang hoeft te zijn, begint ze met haar vreemde kunsten. Vaak gebeurde het oproepen van geesten van overleden mensen bij hun graf, maar dat is nu niet mogelijk. In een andere grot, dicht bij de eerste, brandt ze kruiden boven een vuur en spreekt onbegrijpelijke woorden. 'Wat zie je?' vraagt de koning vol spanning. De vrouw antwoordt: 'Een oude man komt uit de aarde op, in een mantel.' Saul buigt zich eerbiedig neer, met een bonzend hart. Dan hoort hij een stem die hol en somber klinkt in de grot: 'Waarom heb je me gestoord in mijn rust?' Saul heft smekend zijn handen op: 'Samuël', klaagt hij, 'ik ben in grote nood. De Filistijnen strijden tegen mij en God antwoordt mij niet meer. Daarom heb ik u laten roepen. Wat moet ik toch doen?' Hij wacht, het angstzweet op zijn bleke gezicht. De stem antwoordt: 'Waarom raadpleeg je mij, nu de Heere van je geweken is? Dit alles overkomt je, omdat je niet naar de Heere geluisterd hebt. Als je doorgaat om in zonde te leven, heeft het toch geen zin om God nog iets te vragen? Daarom zal God jou in de macht van de Filistijnen geven en morgen zul je, samen met je zonen, gedood worden door de vijand.' Die vreselijke boodschap treft de koning zo, dat hij languit op de grond valt. De vrouw en Sauls knechten leggen hem op een rustbed. Zelfs de sluwe vrouw heeft medelijden met hem. Ze ziet hoe geschokt

Saul is en als ze hoort dat hij de hele dag en de hele nacht niets gegeten heeft, dringt ze erop aan dat hij iets zal eten om weer op krachten te komen. Eerst weigert Saul maar na aandrang van de twee knechten staat hij op en krijgt een uitgebreide maaltijd voorgeschoteld. Het gemeste kalf wordt haastig klaargemaakt. Van meel maakt de vrouw ongezuurde broden. Wezenloos brengt Saul het eten naar zijn mond. Dan gaan de drie mannen zwijgend weg, de duisternis in. Saul is verslagen al vóór de strijd.

AFSLUITING

In het eerste gebod verbiedt God alle afgoderij en waarzeggerij. Waarom? Dat is een aantasting van Zijn eer. God gebiedt dat we Hem alleen dienen. Afgoden houden ons van God af. Noem eens dingen die ons van God afhouden en een afgod zijn. Bij Saul was dat jaloezie en haat. Hij wilde zelf de eer hebben. Die dingen kwamen bij hem in de plaats van het vertrouwen op de enige ware God. Als we naast God op andere dingen ons vertrou-

wen stellen, zoals Saul op de waarzegster in Endor, keren we ons van God af. Dat is zonde. Saul heeft de Heere niet echt gezocht en toen was het uit met Gods geduld. Er volgde een vreselijke straf.

Weet je dat er in onze tijd veel occulte spelletjes zijn op internet? Weet je dat er ook waarzeggers bestaan? Als je God verlaat, heb je smart op smart te vrezen. Denk daar eens goed over na. Maar wie op Hem vertrouwt, op Hem alleen, ziet zich omringd met Zijn weldadigheên.

VERWERKING

Vraag de kinderen nog eens om voorbeelden op te noemen van dingen die ons van God afhouden. Lees met elkaar vraag 94 van de Heidelbergse Catechismus. Vertel er iets over. Wat wil God van ons? Schrijf de woorden *'toverij, waarzeggerij, bijgeloof, aanroeping van heiligen of andere schepselen'* op het bord en laat de kinderen bij elk woord voorbeelden bedenken. Dan wordt concreet wat er in dit eerste gebod bedoeld wordt.

